

Törökszentmiklós város lapja
2019/19. szám szeptember/2.

TÖRÖKSZENTMIKLÓSI HÍRLAP

Tájékoztató az önkormányzat

EU pályázataik keretében megvalósuló fejlesztésekről

Októbertől a megújult piacon vásárolhatunk, intézményeink korszerűsítése évi 2 millió Ft energia megtakarítása jelent a város költségvetésében, megoldódnak a belvív gondok - hogy csak néhányat említsünk az elért eredmények közül.

Egy önkormányzati ciklus működésének sikerét az is bizonyítja, hogy milyen forrásokat tud a városfejlesztésének javára írni. Rövid összegzésre kértük Marsi Péter Polgármesteri Kabinetvezetőt, akitől a jelenleg is zajló fejlesztések kimeneteléről is érdeklődtünk.

Önkormányzati döntésekről

3. oldal

Törökszentmiklós épített öröksége I.

A Városháza 2.

4. oldal

Kanadai magyaroknak készülnek képviselőink

5. oldal

Rokkant nap

6. oldal

Melléklet

Megjelent az Értékmegosztás októberi száma - keresse az újságban!

- Összesen hány EU pályázaton nyert az önkormányzat a 2014-2020 megvalósítási ciklusban? Melyek ezek? Mekkora nagyságrendű az a forrás, amelyet így kapott Törökszentmiklós?

Az EU jelenlegi tervezési ciklusában 22 támogatási kérelmet nyújtottunk be, amelyből 13 pályázat kapott támogatást. Ezekkel a projektekkal az önkormányzat és intézményei 4 388 177 193 Ft támogatáshoz jutottak, de több projektben konzorciumban indult az Önkormányzat. Ezeknél a konzorciumi partnerek a már említett támogatásból 263 528 163 Ft támogatást nyertek el.

Ezekről a projektekről, azok megvalósításáról folyamatosan tájékoztattuk a lakosságot. A támogatott projektek között van a zöld város projekt, amely a piac és környezete megújítását célozza, a belvízelvezetést fejlesztő projekt, amelyik a Vásárhelyi Pál utcai belvízelvezető csatorna átépítését, a Bicskás tó fejlesztését,

és az Alatkai úti szivattyúház fejlesztését tartalmazta, a volt VEGYTEK telephely fejlesztését, négy önkormányzati épület energetikai fejlesztését tartalmazza, illetve a humánfejlesztés területén a foglalkoztatási paktum, illetve a 3. szegregátumban megvalósuló komplex program. Ide tartozik a Vidékfejlesztési forrásból megvalósult külterületi útfejlesztés, és a Bartai iskola felújítása, de a támogatott projektek között van a közösség vezérelt Helyi Akciócsoport által végrehajtott TOP CLLD projekt is. A legnagyobb volumenű azonban a derogációs szennyvíz projekt.

- Melyek voltak azok a pályázatok, amelyeket benyújtott az önkormányzat, de elutasítást kapott?

- Az egyik kiemelt projektje volt, illetve lett volna az Önkormányzatnak a volt PIRAMIS területének rendezése.

(folytatás a 2. oldalon)

Tájékoztató az önkormányzat EU pályázatainak keretében megvalósuló fejlesztésekről

(folytatás az első oldalról)

Sajnos ez a projekt nem kapott támogatást, de nem részesült támogatásban az IKK és a sporttelep számára elektromos áramot termelő napelempark, amely az Ipari Parkban valósult volna meg. A támogatással megvalósuló komplex projekthez kapcsolódó leromlott város rehabilitációs projektünk, vagy a Béla király út mentén tervezett kerékpárút fejlesztés, továbbá az Ipari Park fejlesztését célzó (kamionparkoló és transzformátor kapacitásbővítő) pályázata az Önkormányzatnak. Sajnálatos módon a 2017. évben benyújtott bölcsődefejlesztési projektet sem tartották támogatásra érdemesnek, bár a városban évek óta férőhelygondok vannak. Ezeket túl az EGYMI szakellátás fejlesztése sem kapott támogatást, illetve a klímastratégia kidolgozását, valamint az Alatkai út 3. alatti épület hasznosítását célul kitűző ifjúsági tehetséggondozó pont pályázata sem.

Azonban ez év nyarán egy újabb bölcsőde-pályázatot nyújtott be az Önkormányzat, amely bírálata még nem történt meg, így még van remény a férőhelygondok rendezésére a városban.

- Az előző lapszámokban igyekeztünk beszámolni a fejlesztések megvalósulásának helyzetéről. A múltkor nem volt szó a derogációs szennyvíz-projektről. Hol tart a kivitelezés? Mi valósult meg eddig? Mikorra várható a projekt zárása?

-A projekt keretében megvalósult Óbalán, Surjányban és Szakállason a szennyvízgerinc-hálózat kiépítése. A településekről átemelők juttatják el a szennyvizet a szennyvíztisztító telepre, amelyek elkészültek. Itt még az E-on a szükséges elektromos ellátást nem építette ki, így még nem lehet üzembe helyezni ezeket. Sajnos a kivitelezést követő helyreállítások nem minden esetben készülnek jó minőségben, és igen lassan haladnak a helyreállítási munkák.

A szennyvíztelepen tervezett fejlesztések is a végéhez közelednek. A projekt keretében az iszapvonal fejlesztésére, egy ún. csapadékvíz tározó létesítésére került sor, illetve a szociális épület, illetve a technológiai épület energetikai fejlesztésére került sor. Ezen munkák után a kivitelezőnek egy féléves próbauzemet kell lefolytatni, ez után záródik a projekt várhatóan 2020. június végén.

- A belvizes projektből szó volt a Templom és a Vásárhelyi Pál u. út és járda javításáról, a Bicskás tó környezetének rendbe tételéről. Milyen munkálatok maradtak az öszre?

-A projekt keretében tervezett csatorna-építés már 2019. júniusban elkészült. Az utolsó szakasz előtt egyeztetni kellett a

piacüzemeltetés, és piacfejlesztéssel is. A nyár folyamán két szakaszban helyre lettek állítva az utak, és járdák, majd egyeztetve a lakosokkal a kapubejárók is. A nyár végén már csak a Bicskás tó területén lévő depóniának a felszámolása, illetve a részfal füvesítése, és a tereprendezés maradt mind a tó területén, mind az utcákban. 2019. szeptember elejére ezek is elkészültek, és készre jelentette a kivitelező a fejlesztést. A sikeres műszaki átadás-átvételt követően az üzemeltető átvette a csapadékhálózat ezen új szakaszát, az Alatkai úti átemelővel üzemeltetésre. A projekt keretében már csak a vízjogi üzemeltetési engedély megszerzése, és egy ún. szemléletformáló rendezvény megtartása van hátra.

- A Bartai iskola felújítása megtörtént. Milyen célt szolgál majd az épület? Ki működteti majd?

-Az épület megkapta a használatba vételi engedélyt. Jövő évtől már a civilek, és az intézmények (iskolák, óvoda, stb.) is számolhat a használatával. Mivel az eredeti tervhez minél közelebbi állapot célzott meg az Önkormányzat, így elsősorban a nyári, kora őszi időszakban várható a használata.

Az ingatlan civil kezdeményezésre került az Önkormányzat tulajdonába, így a hasznosításában is a civil kezdeményezésekre számítunk. A tulajdonbaadás feltételei között is szerepel kulturális szolgáltatás, kulturális örökség helyi védelme, helyi közművelődési tevékenység támogatása, múzeum létrehozásának szándéka, közösségi helyként való hasznosítása. A cél is ez. Szeretnénk, ha kialakítható lenne egy iskolatörténeti kiállítás, és ezen túl a helyi közösségek használhatnák rendezvények, programok bonyolítására. Minden részlet nincs kimunkálva, de már közművelődési szakemberek, civilek foglalkoznak a hasznosítás lehetőségeivel, a működtetés feltételeinek kialakításával. Szerencsés lenne, ha találnánk olyan civil szervezetet, amelyik felvállalja ezt a csodálatos feladatot.

Azonban a fejlesztés sem fejeződött még be. Számátalan tervezett feladat van még hátra. A pályázat csak az első lépéshez adott lökést, lehetőséget, hogy egy hosz-

szabb fejlesztési folyamat elindulhasson. A pályázat része lett volna a romos melléképület felújítása, ami ugyan úgy része lenne a Klebelsberg-féle iskolamodellnek, mivel fontos funkciók kaptak helyet ezen épületekben. Ez most is fontos lenne a hasznosításhoz, de ezen túl az udvarrendezés is, amik nem voltak a projekt részei, további kiszolgáló épületek építése is fontos lépés lesz az ingatlan hasznosításában, nem beszélve az ivóvíz biztosításáról, ami - mivel külterületi ingatlan - nem része a közszolgáltatásnak. Szóval ahhoz, hogy élettelt tudjunk megtölteni az épületet még igen sok feladat van, de azt gondolom, hogy az első lépést sikeresen megtettük.

- A Zöld város projekt keretében megvalósuló piacfejlesztés a szemünk előtt zajlik. Folyamatosan figyelemmel kísérhetjük a beruházást. Mi az, ami még hátra van a megvalósításból?

-A piac szinte teljesen elkészült. A zöldségpiac-fedés befejezése van hátra, illetve a térburkolat készítés befejező munkái. A befejező munkák része a zöldfelület-fejlesztés. Az időjárás miatt ezt szeptemberre ütemezte a kivitelező. Ennek keretében a Vásárhelyi Pál utca első szakaszán - a korábbi iparcikk piac helyén - kialakításra kerül egy park, azaz a Táncsics Mihály utcával párhuzamosan, illetve az új piactér körül, a piac területén kialakított helyeken fasorok, fák kerülnek elültetésre. Végül elhelyezésre kerülnek az utcabútorok, kerékpártámaszok, padok, szemégyűjtő edények. Mindezek már csak néhány napot, hetet vesznek igénybe, így a kivitelező a hónap végére készre jelentette a fejlesztést. Várhatóan 2019. októbertől a megújult piacon vásárolhatnak a város lakói.

(folytatás a következő oldalon)

Tájékoztató az önkormányzat EU pályázatainak keretében megvalósuló fejlesztésekről

(folytatás az előző oldalról)

- Az önkormányzati épületek energetikai fejlesztését sikerült-e teljes mértékben megoldani? Mit jelent majd ez az önkormányzatnak? Vélhetően milyen nagyságú költségmegtérítést eredményez?

- A projekt keretében négy önkormányzati épület (Bölcsőde, a Fogyatékosok nappali intézménye, Arany János utcai tagóvoda és a Kossuth Lajos utcai nyugdíjas klub) energetikai felújítására került sor. A projekt fizikai megvalósítása 2018. év végén befejeződött. Az épületek hőszigetelésével, a nyílászárók cseréjével, korszerű világítótestek elhelyezésével, illetve a fűtőkorszerűsítéssel is jelentős megtakarítás érhető el, de a fenntartási költségeket tovább csökkenti a napelemes rendszerek kiépítése. A négy épületnél évente megközelítően 2 millió forint kiadás megtakarítás érhető el a fejlesztés eredményeként az előzetes számítások alapján.

A tényleges számokról pontos képet csak jövő év elején kaphatunk, amikor már egy éve üzemelnek az épületek.

- A helyi foglalkoztatási együttműködési paktumról kevés szó esett, pedig lassan a végéhez közeledik. Sikerült-e a kitűzött célt teljesíteni, a programba bevontak munkaerő-piaci képzését, elhelyezkedését vagy önfoglalkoztatóvá válását segíteni?

- A helyi foglalkoztatás paktum Törökszentmiklós Városi Önkormányzat és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal konzorciuma valósítja meg.

A Kormányhivatal 2019. március végéig 173 fő álláskeresőt vont be a projektbe. A bevont személyek közül 29 fő elhelyezkedéséhez nyújtott a foglalkoztatók részére bértámogatást, 105 fő elhelyezkedését bérköltség-támogatással segítette elő, 20 fő esetében pedig az önfoglalkoztatóvá válás támogatására került sor. 26 fő munkaerő-piaci hely-

zetét a képzési jegyzéken szereplő, helyi igényekre épülő új képesítéssel javította. A képzésen résztvevő álláskeresőök a képzések megkezdése előtt munkatanácsadásban és pályamódosítási tanácsban részesültek, mely munkaerő-piaci szolgáltatások alapján történt meg az új képesítést adó tanfolyam kiválasztásával. Az elmúlt időszakban is folyamatos az érintettek bevonása, így a vállalt indikátorok, többek között a 201 fő munkaerő piaci integrációjának segítése bizonyosan megvalósul.

Köszönjük a tájékoztatást.

Bukta Ágnes

2019. szeptember 5-én rendkívüli ülést tartott a képviselő-testület

Újabb Európai Unió pályázatok benyújtásáról döntöttek

JNSZ Megyében 2019 nyarán újabb TOP pályázati felhívások jelentek meg, melyek illeszkednek az önkormányzat céljaihoz. Az Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése sikerrel zajlott az elmúlt évben. Az önkormányzat az elnyert 130 millió Ft-ot kiegészítette 6 millió Ft saját forrással, hogy a Kossuth Lajos u. 251. szám alatti Idősek klubja, az Aranykapu Tagóvoda, a Fogyatékosok Nappali ellátását biztosító foglalkoztató és a Városi Bölcsőde energetikai korszerűsítése megvalósuljon. A fejlesztés eredményeként 2 millió Ft energia-megtakarítás érhető el a város költségvetésében.

Továbbra is van feladat ezen a területen, ezért döntött az önkormányzat újabb pályázat benyújtásáról. Az Iskola Konyha épületének energetikai fejlesztése is fontos feladat, mivel az épület üzemeltetése szempontjából jelentős megtakarítást eredményezne. A maximálisan pályázható támogatás 250 millió Ft, mely 100%-os intenzitású vagyis nem igényel önerő biztosítást.

A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése szintén fontos feladat, mely hozzájárul a lakosság életkörülményeiben rejlő különbségek kiegyenlítéséhez, a társadalmi összetartozás erősítéséhez. A Bartai úton lévő Idősek Klubjának fejlesztését célozza meg az önkormányzat e pályázattal, amely keretén belül az épület bővítését, akadálymentesítését és energetikai fejlesztését valósítanák meg. A maximálisan igényelhető támogatás 156 millió Ft, amely szintén 100%-os intenzitású.

Térítésmentes használatba adták az egykori Szakállasi iskola épületét

Az „Élhetőbb Szakállasért” Egyesület kérelmezte, hogy használatba vehesse az iskola épületét, ahol egy közösségi teret kívánnak kialakítani. Vállalták, hogy az épületet rendben tartják és működtetik, melynek során a hagyományokat őrző belső teret paraszti bútorokkal kívánják berendezni. A kertben a földművelés során használt tárgyakat állítják ki, mellyel érzékeltetnék az ottani életstílust. Az ingatlan előtt és az udvaron is az egykori virágosítást igyekeznek visszahozni. Szeretnék az elmaradt településrész fejlődését elő segíteni. Miután az egyesület közfeladatot lát el, ezért az ingatlan ingyenes hasznosításáról döntöttek a képviselők. 2019. október 1-től 5 éves időtartamra jelölték ki az ingatlan használójaként az „Élhetőbb Szakállasért” Egyesületet.

Bukta Ágnes

Közművelődési támogatásra nyújtott be az önkormányzat pályázatot

Az Emberi Erőforrás Minisztériuma által kiírt pályázathoz saját forrás biztosítása szükséges. Az igényelt támogatás pedig az önerő kilencszerese lehet. A város költségvetésében 1 millió Ft került elkülönítésre az Ipolyi Arnold Művelődési Központ, Könyvtár és Butyka Béla Helytörténeti Gyűjtemény közművelődési érdekeltség-növelő támogatásához. A pályázható 10 millió Ft-ból az IKK színháztermében a fény, hangtechnika és a klímatiszálást kívánja az önkormányzat felújítani.

Törökszentmiklós épített öröksége I.

A Városháza 2. rész

Közeleg városunk újraalapításának 300. évfordulója, azaz 2020-ban - és 2021-ben - ünnepeljük Törökszentmiklós tricentenáriumát. A kerek évfordulók az egyes ember életében is alkalmat adnak a számvetésre, ám egy város életében kötelező a jubileumi leltár összeállítása. Sorozatunkban világi és egyházi középítményeink mellett magánépületeinket is górcső alá vesszük. Épített örökségünk taglalását első számú világi épületünkkel, a Városházával kezdjük. (Az első rész a 2019. június/3. számban jelent meg.)

Az 1908-1909-ben felépült Városháza volt Törökszentmiklós első vasbeton elemeket is tartalmazó és központi fűtéssel ellátott épülete. A hatalmas, emeletes épület 78 méter széles, palotaszerű építmény. Ezen nem kell csodálkozni, a XIX. század végén és a XX. század elején, valamint a Horthy-korszakban a jelentős lélekszámú települések, elsősorban a rendezett tanácsú városok és a nagyközségek szinte versengtek egymással „közházai” nagysága és szépsége tekintetében. A történelmi kort jellemző néhány példát szeretnék megemlíteni. Kecskemét lenyűgöző, **Lechner Ödön** által tervezett Városházáját **Kada Elek** polgármester e szavak kíséretében adta át 1897-ben: „Ez a mi ize-
netünk a jövőnek!” A köz-
lünkben lévő Kisújszállás 1902-
ben átadott új Városházáját
pedig következetesen Város-
háza-palotának nevezték. A vá-
rosházák példaépületei egyéb-
ként a nagyvárosi főúri paloták,
vidéki kastélyok mellett a megyeházák és a megyeszék-
helyek városházái voltak.

Szűkebb hazánk Városházája is ebbe a sorba illeszkedik. Hogy nem „csak” Törökszentmiklós, sőt nem „csupán” Jász-Nagykun-Szolnok megye jelentős épületéről van szó, azt bizonyítja az a tény, hogy Város-
házánk bekerült a néhány éve megjelent Alföldi szecesszió című építészeti képes-
és szakkönyvbe. **Gerle János** - az egyik legnagyobb magyar építészettörténész - így ír e könyvben első számú világi épüle-
tünkről: „Különös egyvelege többféle stí-
luselemnek, a kiemelt középrizalit pat-
kós íve jellegzetes szecessziós motívum,
Magyarországon azonban nagyon ritka. A
főlé emelt kapuzat furcsa ívei ellenére a
román stílust idézi, lépcsőházi virág-
mintás rácsai a magyaros szecessziót.
Disztermének látnivalói: nagyon korai
vasbeton szerkezet nyíltan megmutatott
gerendákkal, nagyon finom, egyszerű a
galéria fémkorlátja és a földszint fabur-
kolata.”

Érdekességként idézzük fel az 1908 fe-
bruárjában a 43 pályamű „elbírálására
kiküldött bizottság” véleményét ifj. **Nagy
Károly** nyertes pályázatáról: „A dupla
traktusos és közép folyosóval bírók közül
a legsikerültebben megoldott terv, helyi-
ségeket jobban és célszerűbben elhe-
lyezni nem lehet. A tervet egyáltalában a
legnagyobb takarékoság jellemzi, s min-
den kis zug a lehető legjobban van kihasz-
nálva. Szép a főbejárata, az előcsarnoka,
megfelelő a lépcső, kicsinynek mondható

ellenben a közgyűlési terem előtti elő-
csarnok. A terv a lehető legjobban simul a
program követelményeihez. Homlokzata
szép, község házáknak azonban ez sem ca-
rakterisztikus, igaz ugyan, hogy ennek
egyik oka az is, hogy a program a föld-
szinten nagy nyílásos üzlethelyiségeket
követel.”

Mindezek ismeretében megkíséreljük Vá-
rosházánk egyéb vonatkozású építészeti
leírását - halványan - felvázolni. 1908-as
részletes tervrajz alig maradt ránk.
Ismerünk egy eredeti alaprajzot és egy ké-
peslapon megjelent homlokzati tervet.
Városházánk pince, földszint, emelet fel-
osztású épület, az eredeti tervek szerint a

földszinten üzlethelyiségekkel, a földszint
hátsó részén és az emeleti részen irodák-
kal, valamint középen impozáns díszte-
remmel. Az épület a homlokzati részen két
sarok- és egy középrizalittal (rizalit - épü-
letek közepén, vagy sarkain kiugró homlok-
zatrész - G.Z.) rendelkezik, a középrizaliton a földszinten főbejárattal, az első
emeleten 3-szor 3 sarokíves nagyablakkal
és a tetőtérén 5 félköríves záródású függő-
legesen kialakított ablakkal. A földszinti
rész az eredeti terven 3+4+2+1+2+4+3
kialakítású. Az emeleti részen a sarokíves
végződésű ablakok elosztása
4+2+2+2+2+9+2+2+2+2+4. A sarokrizali-
toknál a középrizalithoz hasonlóan szintén
található tetőtéri ablak, ez esetben a lép-
tékhez igazítva 3+3. Az épület tetőzetén,
követve a rizalitok közötti homlokzati rész
oszloposztását arányosan 4+4 padlásszel-
lőző-padlásablak helyezkedik el a tetősík-
ból kiemelkedve, a középrizalittól jobbra
és balra. A kedves olvasó szíves engedelmével a hátsó rész leírását annak rendkívül
bonyolult építészeti volta miatt meg sem
kísérlem, és mellőzöm az oldalsó részek
leírását is. Annyit azonban még minden-
képpen meg kell említeni, hogy az épület
kerítését is a Városházával megegyező stí-

lusban tervezte meg ifj. Nagy Károly. A dí-
szítésnél a vezérmotívum mind az épület
külsőjében, mind a belsejében a szív volt,
annak minden jelentésével együtt. Ér-
dekes adalékként említsük meg, hogy
1928-ban került a „közház” előcsar-
nokába az I. világháború törökszentmik-
lói hősi halottainak neveit tartalmazó
két márványtábla.

Városházánk Község házának épült (Tö-
rökszentmiklós 1872 és 1952 között nagy-
község volt.), majd Tanács háza lett, 1975
körül pedig „leminősítették” művelődési
házzá és könyvtárrá. Ez után a homlokzati
díszek sorra tűntek el a szecessziós palo-
táról, a szín a szürke, helyesebben a tört-
fehér lett, belül pedig számtalan átalakítás történt az egysé-
gesség és az esztétikum rovására. 2009-ben volt épületünk 100
éves, ekkor került a ma is lát-
ható emléktábla a főbejárat
mellé. Sor került egy konferen-
ciára is, amikor **Markót Imre**
építész előadásában beszámolt
a felújítási tervekről. A felújí-
tásra **Markót Imre** és **Csendes
Mónika** tervei alapján 2012-
2013-ban került sor, amely az
épület belső tereit és külsejét
egyaránt érintette. A Városháza
földszintjén és emeletén egysé-
ges irodarendszer jött létre,
visszaállították a régi folyosó-

kat, és a szecessziós épülethez méltó, szí-
nes beltért alakítottak ki. Ekkor lett
visszaállítva a földszinti aulában a gyö-
nyörű, szecessziós díszfestés is **Kecskés
Ferenc** kezdeményezésére, a városvédő
egyesület szervezésében és **Szekeres
József** kivitelezésében.

Írásunk végén hadd említsük még meg,
hogy **Csibi Zoltán** építész 2013-ban régi
képeslapok alapján elkészítette az ere-
deti homlokzati tervrajzot, amely azon-
ban idő és anyagiak hiányában nem valósul-
hatott meg. A 2012-2013-ban lezajlott
rendkívül jelentős és részletes felújítást
tehát inkább első ütemnek tekinthetjük,
mivel az eredeti homlokzat és tetőzet
helyreállítása, valamint a díszes ková-
csoltvas rácsok hiánypótlása, restaurá-
lása, a lépcsők helyrehozatala és nem
utolsósorban az udvar, a Városháza kör-
nyezetének az épülethez méltó rend-
betétele még várat magára. Az újra-
település 300. évfordulóját megünnepelő
2020-2021-es emlékévkiváló alkalom le-
het az eredeti tervek szerinti teljes re-
konstrukcióra, felújításra.

Úgy legyen!

Galsi Zoltán

Törökszentmiklóson készült népviseletben táncolnak a kanadai magyarok

“A Nagymamámtól örököltem a varrás szeretetét...”

“A hagyomány formái változhatnak, de lényege ugyanaz marad, amíg él a nép, melynek lelkét kifejezi... S eljön az idő, mikor a művelt réteg a néptől átvett hagyományt új, művészi formába öntve újra átadhatja a nemzeti közösségnek, a nemzetté vált népnek...”

Kodály Zoltán

Kisné Köteles Irénnét kérdeztük, miként vált varrónőből népviseletkészítővé. Riportunkban arra is kitérünk, hogyan jutottak el az általa készített öltözetek egészen Kanadáig.

-A 604. sz. Szakmunkásképzőben végeztél a 80-as évek derekán női ruhakészítőként. Hogyan indult a pályafutásod?

- A Nagymamámtól örököltem a varrás szeretetét, de nagyon sokat köszönhetek az oktatómnak, Karakas Imrének is, aki a pályámon elindított. Rengeteg versenyre felkészített, köztük a Szakma Kiváló Tanulója versenyre is, így a szakmunkás vizsga után én már egy komplex és szilárd alapokon nyugvó tapasztalattal kezdhettem meg pályafutásomat egyéni vállalkozóként. A legváltozatosabb munkákat végeztem a nagykabát varrásától a munkaruhákön át a fehérneműk készítéséig. A gazdasági világválság idején azonban abbahagytam a vállalkozásomat és különböző átképzéseken vettem részt. Próbáltam másfelé boldogulni.

- Hogyan kerültél újra kapcsolatba a varrással és kezdted el népviseleteket készíteni?

- 2015-ben kiközvetítettek az Ipolyi Kulturális Központba, ahol 3 évet dolgoztam. Az első igazi szakmai tapasztalataimat - viseletek terén - itt szereztem meg. Kezdetben a rendezvényekhez varrtam díszítő elemeket, de csakhamar a kultúrház táncsoportjai által megtaláltam az igazi kihívást nyújtó feladatomat, a népviseletek készítését. Az első munkák a brokát szoknyák voltak a Miklós Néptáncgyűttesnek, majd az IKK már jól bejáratos, saját csoportjait bemutató estéjére, a “Miénk itt a ház” gálaműsorra készültek el az első parasztingek és nadrágok. Beindult a táncsoportoknak a viseletek sorozatgyártása, melynek eredményeként hamarosan a Csoóri Sándor Program keretében több helyről is megkerestek viseletvarrással kapcsolatban.

- Kiktől érkeztek a felkérések és milyen viseletekre?

- Varrtam a Miklós Néptáncgyűttesnek Pozdisovcei, Szatmári (női), és Méhkeréki viseletet, székely harisnyát, bricseszna-

drágót, gombos és pitykés mellényt, parasztinget. Továbbá készítettem a kisújszállási Bokorvirág Hagyományörző Egyesületnek Somogyi röpijét, Nagyecsed-i kétfodros szoknyát, Mezőföldi és Vajdaszentiványi viseletet. Ezen kívül dolgoztam a pomázi Kevély Néptáncgyűttesnek, jelenleg pedig a kanadai Calgaryban működő Bartók Néptáncgyűttesnek varrok Szilágysági viseletet.

- Milyen kutatómunkára volt szükség ahhoz, hogy a számos, különböző, egyedi stílusjegyet magán hordozó népviseletet hűen el tudd készíteni?

- Amikor megbíznak egy viseletvarrással, ahogy mondd, elkezdődik a kutatómunka, mivel mintát ritkán küldenek. Általában az Interneten keresek képeket, valamint a YouTube-on megnézem a táncokat. Most Romániából rendeltem könyvet a Szilágysági népviseletekről. Ezen túl meg kellett ismerkednem az egyes tájegységekre jellemző néphagyományokkal, népviseletekkel, ami hatalmas mennyiségű ismeretanyag áttanulmányozását igényelte és igényli folyamatosan. Nagyon fontos megjegyezni, hogy itt színpadi fellépő ruhákról beszélünk, melyeknek a kényelmesen túl hordozniuk kell a különböző tájegységekre jellemző vonásokat szabásban és díszítésben egyaránt. Sokszor nagy kihívást jelent az anyagok beszerzése is.

- Hogyan kerültél kapcsolatba a kanadai Bartók Néptáncgyűtessel? Mondanál néhány szót erről a projektről?

- Kanadában, a Calgaryban élő magyar közösség fontosnak tartja a hagyományainkat, a gyökereiket átadni, tovább vinni gyermekeiknek, többek között ezért alapították a Bartók Néptáncgyűttest is. Időről időre Magyarországról kérnek fel-

néptáncoktatókat, a minél alaposabb tudás elsajátítása érdekében. A közelmúltban városunk egyik közismert néptáncosára esett a választásuk. Amikor Gergő tiszteletét tette náluk, az általam készített viseletben oktatót, mely elnyerte kanadai honfitársaink tetszését. Így kértek fel engem, hogy varrjak nekik Szilágysági viseletet. Jelenleg tehát 9 lány részére készítek blúzt, szoknyát köténnyel, 7 fiú számára pedig pitykés mellényt, bricsesz nadrágot és surcot. Rohamtempóban folyik a munka. E hónapban Adler Irisz, kecskeméti néptáncoktató fog hosszabb időre kilátogatni hozzájuk néptáncot oktatni. Az általam készített ruhákat is ő juttatja el részükre. Egészen júniusig elhúzódik velük az oktatói munka, melyhez szeretettel kívánok sok sikert mind “tanárnak”, mind “diáknak” egyaránt.

- Mondhatjuk tehát, hogy hivatásoddá vált a népviseletek varrása?

- Szakmailag rengeteget fejlődtem, miközben az ismereteim is bővültek néphagyományainkról. Általában megszállottan dolgozom. Minden viselet más és más, mindig lendületet ad az, ami a varrás és díszítés által a kezeim között megszületik. Örömmel tölt el, hogy valamit átadhatok, átörökíthetek a jövőnek a népi kultúrából. De ugyanakkor benne vagyok én is, hisz a két kezem munkáját adom. Másrésztől felelősség is, hogyan, miként közvetítem a régmúltat, hiszen pár év múlva talán már nem is emlékeznek ki készítette ezeket a ruhákat, de jó érzéssel tölt el, hogy még akkor is gyönyörködhetnek a munkámban.

- Köszönjük a beszélgetést, és további örömeikben gazdag és eredményes munkát kívánunk!

Fási Mónika

Rokkant nap Törökszentmiklóson

Az Ipolyi Közművelődési Központban 38. rokkantnapi rendezvényét tartotta szeptember 7-én a törökszentmiklósi MEOSZ csoport.

Nap mint nap találkozunk olyan emberekkel, akik valamilyen fogyatékossgal élnek. 1981-1992 között minden év szeptember 18-án tartották a rokkantak napját, mígnem az ENSZ december 3-át nyilvánította a fogyatékos emberek világnapjává.

A Törökszentmiklósi MEOSZ csoport 1981-ben alakult meg és azóta is fontosnak tartjuk, hogy szakmai előadásokkal és azt követően szórakoztató programmal hívjuk fel egészséges társaink figyelmét arra, hogy minden sérült embernek joga van

olyan körülmények között élni, amely megkönnyíti az aktív részvételünket a közösségben. Céljaink elérése érdekében 1995-ben hoztuk létre a Kapocs a Mozgássérültek Segítésére Alapítványt. Szolnok, Ócsöd, Rákóczi falva, Túrkeve MEOSZ csoportjainak képviselői is megtisztelték a rendezvényt - említette **Ladányi Istvánné** a meosz csoportvezetője és a Kapocs Alapítvány elnöke.

A szakmai tájékozódásban a mozgásszervi rehabilitációt segítő hasznos információk hangoztak el. **Bordásné Ignácz Ildikó** a JNSZ megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályának egészségfejlesztője a testi-lelki egészségről tartott előadást. Nagyon fontos, hogy pozitív érzelmekkel segítsük magunkat, hogy olyan emberré váljunk, amilyenek szeretnénk lenni - említette, hiszen a boldogság tanulható dolog, de ez az önismereten is múlik. Az agy pozitív állapotban 31%-kal termelékenyebb. A boldogság gyakorolható, könnyen megvalósítható módszerei: hála, optimizmus, célok kitűzése és elérése, megbocsájtás gyakorlása, jó cselekedetek gyakorlása, apró örömök. Beszél a stressz okozta egészségkárokról, a súlyos depresszióról (szenvedélyszerek, öngyilkosság). Mindemellett vannak olyan stresszhelyzetek is, amelyek formálják az ember személyiségét. Meg kell tanulnunk egy negatív érzelmet, öt pozitív érzellel kiváltani. A se-

gítőkész emberek boldogok, elkötelezettek és küzdeni tudnak a céljaikért. Ha megfogadjuk, ezeket a tanácsokat máris

önerőből elindul és rendelkezik pedállal. Ekkor valóban kerékpárnak minősül és ugyanazok a szabályok vonatkoznak rá, mint a normál kerékpárra. Ha azonban 300 watt teljesítménynél többre képes illetve önállóan nem képes a haladásra (nincs rajta pedál) akkor már segédmotoros kerékpárnak minősül és kizárólag vezetői engedély birtokában bukkósisakkal, láthatósági mellénnyel használható - hangzott el a tájékoztatóban.

Az előadásokat követően színvonalas műsorral lepték meg a tagokat, melyben

Pozderka Imréné, Ladányi Istvánné és Batonai Dánielné egy-egy verssel kedveskedett a társainak. A Fogyatékosok Nappali Intézetéből **Révi Mónika** és **Enyedi Erika** verssel, énekkel üdvözölte a rendezvény résztvevőit. A **Budapesti Roll-Dance Kerekesszékes Kombi Táncegyüttes** műsora, majd **Soós Kálmán** zenei kíséretével a **Kézenfogva Együttes** népdalcsoakra zárta a kulturális műsort. Ezt követően ebéddel, kötetlen beszélgetéssel zárult a rendezvény.

Ezúton is köszönik mindenkinek, aki támogatásával hozzájárult e nap sikeréhez!

Bukta Ágnes

sokat teszünk a lelki egészségünkért. Az EL-GO mopeddel és az elektromos kerékpárral való közlekedés szabályairól, a Városi Rendőrkapitányságról **Göblyös Tibor** rendőr százados tartott előadást. Az EL-GO moped a mozgássérültek közlekedésére szolgáló kerekesszék, amely eszközzel való közlekedő személy gyalogosnak minősül, ezért a KRESZ gyalogosokra vonatkozó szabályai vonatkoznak rájuk. Ha azonban a sebessége meghaladja a 10 km/órát akkor már gépi meghajtású járműnek minősül és ez esetben a járművekre vonatkozó szabályok az irányadók. Általános szabály, hogy amennyiben nincs járda vagy leállósáv ahol biztonságosan haladhatnak úgy kötelesek minden esetben a menetirány szerinti jobb oldalon közlekedni. Aluljárónál illetve a felüljárónál nem lehet közlekedni vele a fokozott balesetveszély miatt. Az elektromos kerékpár tulajdonsága, hogy

Manapság, a XXI. század el sem képzelhető számítógép használata nélkül. Gondolt-e már arra, hogy mennyivel meggyorsítaná, egyszerűbbé tenné a munkáját, ha elsajátítaná a tízujjas „vakírás”-t, gyorsabban tudna gépírni? Ujjrendnek megfelelően írna a billentyűzeten, ezáltal kímélné a derekát, a szemét, és nagyobb türelemmel, ambícióval dolgozna a számítógépen?

Ajánlom mindazoknak a TÍZUJJAS „VAKÍRÁS” megtanulását, akik egyszerűbbé, gyorsabbá szeretnék tenni munkájukat, tanulni valójukat - akár a jövőre is gondolva - és nem kevés írnivalójuk van a XX-XXI. század adta technikai vívmányon.

2019 őszétől **Törökszentmiklóson GÉPÍRÁS** tanfolyam indul 80 órában az IPOLYI ARNOLD Közművelődési Központban.

Írányár: 70 000 Ft (tankönyvvel együtt).

Érdeklődni lehet a **0670/312-5290**-es telefonszámon.

Várom az érdeklődőket, leendő hallgatókat.

Felfüggesztették az eboltást!

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatala Agrárügyi Főosztály Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály határozata alapján, szeptember 11-én Törökszentmiklós város közigazgatási területén az összevezetett eboltást

azonnali hatállyal felfüggesztette. Felhívjuk a szíves figyelmüket, hogy az éves veszettségelleni védőoltás az eb tulajdonosnak továbbra is kötelezettsége! Kérjük, hogy oltatlan ebeikkel szíveskedjenek felkeresni állatorvosukat.

Az összevezetett eboltással kapcsolatban a későbbiekben tájékoztatják a lakosságot.

Törökszentmiklós, Batthyány út 71.

☎ 06-56-394-827 ; 06 56 590 502
✉ muszaki71@gmail.com

**MŰSZAKI
ÜZLETHÁZ**

- ✓ Gazdag választék
- ✓ Kiváló árak
- ✓ Szakszerű tájékoztatás és kiszolgálás
- ✓ Hitelügyintézés
- ✓ Házhozszállítás

Nyitvatartás

H-P: 8.00-17.00 Szó: 8.00-12.00

Gazdit keres Annabella!

Annabella egy idős német juhász hölgy, aki oltva, chipelve, ivartalanul, igazi megfontolt, nyugodt temperamentummal, ám hatalmas szívvel keresi új gazdiját. Nagy bújós maci, aki idős korára is megérdemli a boldog családot.
Tel: 70/628-2305
e-mail: befogadlakalapitvany@gmail.com

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

önkormányzati lakást bérbeadására

5200 Törökszentmiklós, Almásy u. 4. szám
2. ajtó alatt lévő 47 m² alapterületű lakást.
A lakás lakbére 22.185 Ft/hó

A Polgármesteri Hivatal Műszaki Osztálya által kiadott „Bérbevételi ajánlat” kitöltése és benyújtása minősül pályázatnak.

A pályázatot zárt borítékban postai úton vagy személyesen kell benyújtani, a pályázati levélre rá kell írni a pályázandó bérlakás címét.

A pályázat kiírója fenntartja magának a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilváníthassa, azaz egyetlen pályázó ajánlatát sem fogadja el.

A lakás megtekinthető a pályázat időtartama alatt minden szerdán 14³⁰-15³⁰ óra között, előzetes egyeztetés után.

A bérleti szerződés időtartama öt év.

Pályázati anyag átvehető:

Polgármesteri Hivatal 130. számú iroda
Pályázatok benyújtásának határideje:
2019. október 4. 12 óra

Helye:

Polgármesteri Hivatal 206. számú iroda

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

a Katolikus és a Református temetőnél halottak napi idényjellegű virág, valamint egyéb kegyeleti termékek árusítására kijelölt helyek bérbeadására

A részletes pályázati kiírás átvehető: Törökszentmiklós Polgármesteri Hivatal Hatósági Osztálya (5200 Törökszentmiklós, Kossuth L. u. 135. szám 131-es iroda)

2019. szeptember 10. és 2019. szeptember 23. közötti időszakban

A pályázat benyújtásának határideje: 2019. szeptember 23. 12⁰⁰ óra

A pályázat benyújtásának helye:

5200 Törökszentmiklós Kossuth L. u. 135.

Polgármesteri Hivatal 206. iroda Jegyzői Titkárság

A pályázatok bontásának és értékelésének határideje:

2019. szeptember 25. 13⁰⁰ óra

Több, érvényes pályázat esetén a sorsolás időpontja:

2019. szeptember 25. 14⁰⁰ óra

Szöke-papír **No.1**
ÚJ SZOLGÁLTATÁS!
Ha minőségi, gyors és olcsó másolást és nyomtatást szeretne, akkor keresse Üzletünket!
Színes, fekete-fehér és fotó minőség!

HÉLIUMOS LUFIK minden alkalomra!
Egész évben használható TÜZIJÁTÉK KAPHATÓ!
Szeretettel várunk minden régi és új vásárlót!

Jól jár, ha a
SZÖKE-PAPÍRBA JÁR!

Cím: Törökszentmiklós, Bocskai út 1. Nyitva: Hétfőtől -Péntekig
Telefon: +36 70 314 3186 8.00-12.30-ig és 14.00-17.00
+36 70 398 4514 Szombaton 8.00-12.00

Szöke-papír **No.2**
A Szöke Papír-Irószer Nagykereskedés folyamatosan várja a viszonteladókat közületeket személyesen a Törökszentmiklóson a Kossuth L. út 239. szám alatt!

Webshop viszonteladóknak: www.szokepapir.hu

Vevőkapcsolat, regisztráció: +36-56-333466

Törökszentmiklói Hírlap

A Törökszentmiklós Városi Önkormányzat ingyenes lapja. Megjelenik kéthetente 8000 példányban. Felelős kiadó Markót Imre polgármester, 5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos út 135. Szerkeszti a szerkesztőbizottság, felelős szerkesztő Szabó Ferencné, technikai szerkesztő Csöke Tibor.

A fotókat készítették a szerkesztőség munkatársai. e-mail: hirlaptszm@gmail.com, tel.: 06-20-777-8416 (lapzártá: 2019. szeptember 12.)

ISSN 2060-5420 (nyomtatott), ISSN 2060-5439 (online)

Zenta város napja

Az önkormányzat képviseltében is koszorúztak testvértelepülésünk, a vajdasági Zenta város napján. Szeptember 11-én a Községi Képviselő-testület városnap díszülésén adták át a város legrangosabb kitüntetését, majd ezt követően a Tiszaparti emlékhelyen megkondították az emlékharangot és koszorúzás volt a Zentai csata 322. évfordulója alkalmából.

Törökszentmiklós koszorúját Révi Attila alpolgármester és a Polgármesteri Hivatal osztályvezetői, Halászné Olcsák Andrea és Szegő János helyezték el az emlékműnél.

Legszebb konyhakertek díjátadó az Óballai Falunapon

2019. szeptember 7-én került megrendezésre a XV. Óballai Falunap, ahol az előző évekhez hasonlóan idén is átadták a "Legszebb konyhakertek" elismerést.

Egyéni konyhakertek kategóriában I. helyezéssel részesült Mező Sándorné, különdíjban pedig Annus Istvánné.

Közöségi kertek közül különdíjban részesültek:

a Székács Elemér Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium Tankertje, és a Roma Községi kert. A díjakat Markót Imre polgármester és Földi Hajnalka városi főkertész adta át.

Ezúton is gratulálunk a díjazottaknak!

Törökszentmiklós 300 Emlékév Folyamatosan zajlanak az előkészületi munkák

2020. január 1-től 2021. Szentmiklósi Napok rendezvénnyel bezárólag ünnepeljük Törökszentmiklós fennállásának 300. évfordulóját.

Törökszentmiklóst a török háború után 1720-ban gróf II. Almásy János újratelepítette és mezővárosi ranggal ruházta fel. A város neve és történelme összeforrott az Almásy családdal, kastélyt építettek és megalapították az ország egyik leghíresebb angol telivér ménését. Jubileumi emlékműként Almásy János szobrát örökítenénk meg a városháza udvarán. Így ezzel egyidőben a Városháza udvara is felújításra kerül majd.

A szervező munkát az Emlékbizottság fogja össze, hiszen intézmények, iskolák, civil és sportegyesületek vállalnak feladatokat, hogy méltó módon ünnepeljük a jubileumi emlékévet. Az Operatív Bizottsághoz költségvetéssel kimunkált 74 programjavaslat érkezett, melyeket rangsorolva terjesztene majd be a képviselő-testület szeptemberi ülésére. A Nemzetgazdasági Minisztériumtól „a kultúra és a közösségépítés fejlesztésére” pályázaton elnyert 400 millió Ft támogatás szintén e szép jubileumi évfordulóra kerül felhasználásra.

A teljesség igénye nélkül néhány program: Város napja 300 év 300 esemény c. könyv megjelentetése (az emlékévet vetélkedőinek forrása is lenne). Város napja 2020 évi kalendárium kiadása, Város dala megalkotása, várostörténeti vetélkedő, mese fesztivál a Kossuth téren, népdaléneklő verseny az iskolásoknak, egészséghet a 300 éves városért, Challenge Day városi futónap, Nordic Walking staféta, 300 fős újraélesztési rekord kísérlet, Végvári vitézek fesztivál, kerékpáros verseny. Megyei Kórus találkozó, Ipolyi Világtalálkozó, Almásy világtalálkozó, történelmi felvonulás a Szentmiklósi napokon. Filmfesztivál amatőr és hivatásos alkotók számára. 300 év 300 fotó (az eseményeket megörökítő fotóalbum)

Klein-Lábassy Kultúr Kúria néven az emlékévet kulcsprogramja a város főutcáján lévő egykori szép polgári épület az un. Klein ház felújítása, mely közösségi funkciójú épületként a jubileumi évforduló egyik központi helyszíne lesz. A felújítás a pályázaton elnyert forrásból elkülönített 131 millió Ft-ból valósul meg. A kivitelezési munkák ősszel kezdődnek. Az épületben az ipartörténetünket bemutató Lábassy emlékszoba, a polgári kulturális életet bemutató Zsigray Julianna emlékszoba, a kereskedelmünket tükröző Klein emlékszoba kerül kialakításra. Turisztikai információs pontként, kézműves kiállító teremként, rendezvényeknek és időszakos kiállításoknak otthont adó helyként is funkcionál majd az épület. Irodalmi esték, előadások, továbbképző és önképző körök, kutató órák, tárlatvezetések, író-olvasótalálkozók, könyvbemutatók helyszíne lehet majd a Klein-Lábassy Kultúr Kúria.

Bukta Ágnes